

RL 155 – Richtlijn Testen COVID-19 bij werknemers zonder klachten en werknemers die deel nemen aan het wetenschappelijk onderzoek

Refertes

Richtlijn inzet en testbeleid defensiemedewerkers (CEAG)

Doel document

Dit document geeft relevante achtergrondinformatie en kaders die betrekking hebben op het testen van Defensiemedewerkers zonder klachten op COVID-19 en is bedoeld voor (medisch) personeel dat betrokken is bij de planning, uitvoering en verwerking van gegevens van de testen. De voor naamste bron van informatie is de richtlijn genoemd bij refertes waarbij alleen die informatie hier is opgenomen die noodzakelijk is bij de uitvoering van het testen.

Inleiding

Het testen op COVID-19 d.m.v. een PCR kan om meerdere redenen plaats vinden.

Een reden kan zijn dat er een negatief testresultaat moet zijn voordat een werknemer van Defensie een ander land mag bezoeken. Het gaat hierbij om een bedrijfsgeneeskundig onderzoek omdat dit plaats vindt zonder dat de werknemer een klacht passend bij COVID-19 heeft. Kosten voor een dergelijk onderzoek komen dan ook voor kosten van de werkgever.

Een andere reden is dat militairen getest worden in het kader van een wetenschappelijk onderzoek. Dit betekent dat ze naast een PCR ook 2 x bloed wordt afgenomen voor serologie op antistoffen.

Dit onderzoek vindt plaats door het CEAG, 5.1.2e 5.1.2e, lab groep Ermelo en RIVM.

Momenteel heeft defensie afspraken met RIVM om PCR's te onderzoeken van Defensiewerknemers **zonder klachten**.

Tenslotte kan het zijn dat de werknemer daadwerkelijk klachten heeft en op verwijzing van de arts zich laat testen bij de GGD. Momenteel test de GGD alleen mensen met klachten die kunnen passen bij COVID-19. De kosten hiervan komen niet voor rekening van de werkgever, maar voor GGD.

De bedrijfsgeneeskundig zorg binnen Defensie is voor militairen en burgers anders belegd en verslaglegging van bijvoorbeeld klachten en testuitslagen vinden plaats in gescheiden medische dossiers. Een burgermedewerker dient zich dan ook in eerste instantie te melden bij een locatie van BGZ/CEAG en de militair bij een locatie van het EGB.

In deze richtlijn wordt achtereenvolgens informatie gegeven over testlocaties, informatie per categorie/situatie om de klantvraag op juiste wijze af te handelen. Ook wordt informatie gegeven over het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) en vinden verwijzingen plaats naar relevante documenten. Deze documenten zijn in ons KMS opgenomen en te vinden via link.

Testlocaties

C-EGB heeft bepaald dat de onderstaande locaties de taak om te kunnen testen krijgen toegewezen:

- Gezondheidscentrum Den Helder
- Gezondheidscentrum Garderen
- Gezondheidscentrum Oirschot
- Gezondheidscentrum Havelte
- Gezondheidscentrum Woensdrecht

Op deze locaties moet het personeel vaardig zijn in het afnemen en verwerken van testmateriaal. Hiervoor is aanvullende scholing nodig voor o.a. het afnemen van materiaal voor de PCR (neus en keelwab). Daarnaast moet het personeel uitleg krijgen over het invullen en verwerken van diverse formulieren en vragenlijsten. Met name de handelingen rondom het wetenschappelijk onderzoek zijn wat gecompliceerder.

Vaststelling indicatie test en opmaak formulieren

Het moet voor het GC duidelijk zijn of er inderdaad een indicatie voor de test is en het moet duidelijk zijn op welk moment de testuitslag beschikbaar moet zijn. Dit is nodig om te bepalen wanneer het testmateriaal moet worden afgenomen.

In de 'Richtlijn inzet en testbeleid defensie medewerkers' wordt beschreven dat de indicatie in het geval van missies bepaald door DOPS/CAT J4MED. In het geval van (gereedstellings-) oefeningen of andere noodzakelijke inzetten (zoals dienstreizen) buiten Nederland wordt de indicatie bepaald door de stafartsen OPCO's en de MGA. De indicatie voor testen in het geval van buitenlandplaatsingen is voorbehouden aan DCIOD.

Naast een eventuele test kan het ook zijn dat de werknemer een 'verklaring' nodig heeft dat hij in quarantaine heeft gezeten of vrij is van symptomen die kunnen duiden op COVID-19. Verschillende landen stellen hieraan eigen eisen en gebruiken eigen formulieren. Om enig inzicht te verkrijgen heeft EGB het Formulier 'FO 155 – Formulier aanvragen COVID-19-test en (aanvullend) formulier ten behoeve van dienstreis' ontwikkeld. Dit formulier gaat breed onder de DOPS/CAT J4MED, OPCO's, Bureau Individuele uitzendingen (BIU) verspreid worden. In geval van groepen zal de POC van de groep collectief de formulieren moeten aanleveren en in geval van individuen zal deze het formulier zelf meenemen. Ongetwijfeld zal deze procedure in het begin nog niet goed lopen. In dat geval kan het formulier aan de individuele werknemer of POC gemaïld worden om het volledig in te vullen.

Categorieën defensiepersoneel

Categorie 1: Groepen militairen die in quarantaine zitten vóór inrotatie missiegebied

In eerste instantie wordt bepaald of het land een aantoonbare negatieve uitslag eist en hoe 'oud' de uitslag mag zijn. Ook moet duidelijk zijn of er aanvullende formulieren nodig zijn. Dit betreffen dan bijvoorbeeld formulieren waarop verklaard wordt dat een militair in quarantaine heeft gezeten of dat een militair geen klachten heeft die kunnen wijzen op COVID-19. DOPS, evt. dtv OPSUPCEN is de instantie die deze informatie moet verstrekken aan EGB. Afhankelijk hiervan wordt bepaald op welk moment de testen moeten worden afgenomen.

Documenteigenaar: DiCo BA
Versiedatum: 28-8-2020
Vervaldatum: 28-8-2023

Status: Definitief
Pagina 2 van 8

Defensie Ondersteuningscommando
Ministerie van Defensie

Indien de militairen in quarantaine zitten op 1 van de aangewezen locaties zal medisch personeel van het EGB die ook de zorg voor deze groep gehad heeft ook de testen afnemen. Indien het een hele grote groep is kan ondersteuning voor afname aangevraagd worden via 5.1.2e (5.1.2e @mindef.nl, tel 5.1.2e).

Transport van het testmateriaal naar het RIVM moet worden geregeld door de vaste kamp staf. De uitslagen kunnen sinds kort online verkregen worden middels een portaal van het RIVM (zie onder de paragraaf testuitslagen).

Categorie 2: Testen van individuele of groep militairen (zonder quarantaine)

Hierbij gaat het meestal om militairen die op dienstreis moeten of met een buitenlandsplaatsing. In eerste instantie wordt bepaald of het land een aantoonbare negatieve uitslag eist en hoe 'oud' de uitslag mag zijn. Afhankelijk hiervan wordt bepaald op welk moment de testen moeten worden afgenomen. Kleine groepen (<10 personen) mogen zich direct bij een GC melden. Indien de groep groter is moet de aanvragend commandant of de POC van de groep contact opnemen met LTZ 1 (AR) 5.1.2e (5.1.2e @mindef.nl) of 5.1.2e (5.1.2e @mindef.nl) of 5.1.2e (5.1.2e @mindef.nl). Er wordt dan bekeken welke van de testlocaties de uitvoering van de testen kan faciliteren. Als de militair of de POC van een kleine groep (<10 personen) zich meldt bij een EGB locatie die geen testen afneemt dan wordt deze doorverwezen naar 1 van de 5 eerder genoemde G's. Daar wordt in overleg met RIVM afspraken gemaakt wanneer het materiaal aangeleverd kan worden. De militair of POC van de groep is zelf verantwoordelijk voor het afleveren van het materiaal bij het RIVM.

Categorie 3: Testen van militairen in het kader van het wetenschappelijk onderzoek CEAG/Soons
EGB speelt een rol bij het vinden van militairen die deel zouden willen nemen aan dit onderzoek. Dit betreft militairen die:

- Klachten hebben die kunnen passen bij COVID-19 en die contact hebben gehad met een COVID-19 verdachte (al of niet getest).
- Niet ziek zijn maar wel contact hebben gehad met een bewezen COVID-19 huisgenoot of collega. Hierbij moet er gedurende ongeveer een werkdag meerdere keren, of langere tijd aaneengesloten, contact binnen 1,5 m zijn geweest terwijl het de contactpersoon al enige vorm van klachten had. De contactpersoon moet bekend zijn evenals de testdatum waaruit de positieve test kwam.

Indien de militair bereid is om deel te nemen kan de naam en telefoonnummer doorgegeven worden aan arts-onderzoeker 5.1.2e (5.1.2e @mindef.nl). Indien de militair inderdaad geschikt is voor deelname dan wordt deze door 5.1.2e of door 5.1.2e (5.1.2e) tel 1.4-5.1.2e aangemeld bij 1 van de EGB-testlocaties.

Voor dit onderzoek wordt uitsluitend gebruik gemaakt van test- en verzendmateriaal van het RIVM. De testlocaties EGB worden hierin voorzien via het militair laboratorium Ermelo. Al het afgenomen materiaal (2 x NP, 2 x Op swab, 2 x stolbuis, 1 x EDTA, 2 x Speekselbuis) moet binnen 6 uur na afname op locatie Ermelo zijn. Vanuit hier zal een geconditioneerde herverdeling naar RIVM, Biotrack en AMC zijn. Coördinatie van het transport van testmateriaal richting laboratorium Ermelo loopt via de planner.

Documenteigenaar: DiCo BA
Versiedatum: 28-8-2020
Vervaldatum: 28-8-2023

Status: Definitief
Pagina 3 van 8

Defensie Ondersteuningscommando
Ministerie van Defensie

Categorie 4: Testen van militairen (met klachten)

Hierbij moet het [‘Stappenplan testen COVID-19 bij klachten via GGD’](#) van het EGB gevolgd worden.

Categorie 5: Testen van burgermedewerkers (zonder klachten)

Hierbij gaat het meestal om burgermedewerkers die op dienstreis moeten of geplaatst worden in een ander land. In eerste instantie wordt bepaald of het land een aantoonbare negatieve uitslag eist en hoe ‘oud’ de uitslag mag zijn. Informatie hierover moet worden aangeleverd door de lijnmanager of organisatie die de burgermedewerker op pad stuurt of DCIOD in het geval van een buitenlandplaatsing. Afhankelijk hiervan wordt bepaald op welk moment de testen moeten worden afgenomen.

De burgermedewerker meldt zich in eerste instantie bij BGZ/CEAG. Hier wordt bepaald of een test daadwerkelijk uitgevoerd moet worden. Indien dit zo is zal de burgermedewerker een afspraak maken met 1 van de 5 testlocaties van het EGB.

Daar wordt in overleg met RIVM afspraken gemaakt wanneer het materiaal aangeleverd kan worden. Voor een burgermedewerker wordt een laboratoriumformulier gebruikt met de contactgegevens van BGZ/CEAG zodat deze ook de uitslag ontvangt voor vastlegging in het BGZ-dossier. NB de inzendenummers van BGZ/CEAG worden zo spoedig mogelijk in dit document verwerkt.

De burgermedewerker is zelf verantwoordelijk voor het afleveren van het materiaal bij het RIVM. De ervaringen hiermee zijn uitstekend. In de praktijk is gebleken dat het regelen van een chauffeur via DVVO te tijdrovend is.

Categorie 6: Testen van burgermedewerkers (met klachten)

De procedure hiervoor is uitgebreid beschreven in ‘Stappenplan bij een positief geteste COVID-19-patiënt’ van het CEAG. Dit komt erop neer dat een burgermedewerker zonder verwijzing zich kan melden bij de GGD via het landelijke telefoonnummer. Alleen in het geval van een positieve uitslag moet de burgermedewerker zich melden bij BGZ. BGZ geeft dit dan ook door aan het GC van de regio waar de burgermedewerker werkt. Dit gebeurt via een mail naar het algemene emailadres van het desbetreffende GC én telefonisch.

Categorie 7: Gezinsleden van militairen die in het buitenland geplaatst worden

EGB speelt geen rol hierin. Indien een militair hier vragen over stelt dan moet hij doorverwezen worden naar DCIOD. Gezinsleden kunnen zich laten testen bij een civiele instantie en de kosten via de militair declareren.

Uitvoering van de test

Op de internet website <https://lci.rivm.nl/bijlage/afnametechniek> staat een filmpje en een presentatie in pdf-vorm over de afname techniek.

Documenteigenaar: DiCo BA
Versiedatum: 28-8-2020
Vervaldatum: 28-8-2023

Status: Definitief
Pagina 4 van 8

Defensie Ondersteuningscommando
Ministerie van Defensie

Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

Advies van LCI is om qua gebruik PBM's bij afname van een asymptomatisch persoon hetzelfde te doen als bij een persoon met klachten. Dit i.v.m. het mogelijk pre- of asymptomatisch zijn, het opwekken van de hoestprikkel (en de werkgeversverantwoordelijkheid).

Overleg met LCI heeft uitgewezen dat de volgende PBM's gedragen moeten worden:

- Chirurgisch masker type IIr;
- Disposable schort met lange mouwen/dienstkleding met halterschort;
- Handschoenen;
- Oogbescherming.

Om verspilling van PBM's te voorkomen heeft het de voorkeur om afname van testmateriaal in groepen te laten plaatsvinden. Hierbij gelden de onderstaande aanwijzingen:

- Het masker mag aan één stuk gedragen worden totdat de ademhalingsweerstand te hoog wordt;
- Tussentijds wisselen is niet nodig bij de zorg voor meerdere patiënten achter elkaar. Let op dat een masker nooit om de hals gedragen wordt;
- Vervang het masker als het besmet is met lichaamsvocht, bij beschadiging, consumptie van eten en drinken of bij het verlaten van de ruimte;
- Wissel na elk consult de handschoenen. Pas handhygiëne toe na uittrekken handschoenen (na elke patiënt);
- Het schort en de veiligheidsbril kunnen gedurende de gehele afname gebruikt worden.

Bewaarcondities afgenomen testmateriaal

Afgenomen testmateriaal moet zo snel mogelijk na afname naar het RIVM getransporteerd worden. Mocht toch een tijdelijke opslag nodig zijn dan moet dit bij voorkeur in een koelkast op 4 gr Celsius (marge 2-10 graden Celsius) plaats vinden. Het materiaal wat nodig is om de testen af te nemen mag overigens ook niet boven de 25 graden Celsius bewaard worden. Let daar dus op als het testen in warme omstandigheden plaats vindt (warme zomerdagen).

Verpakking en verzending testmateriaal

In de 'Werkinstructie bestellen en beheer van testmateriaal COVID-19' wordt beschreven op welke wijze verpakking- en verzendmateriaal besteld mag worden. Het hierin opgenomen materieel voldoet aan de wettelijke eisen om infectieus materiaal te verpakken en te verzenden.

Het verzoek van RIVM is om sealbags of andere plastic zakken niet vacuüm te trekken omdat dit kan leiden tot losraken van dopjes van de buisjes en contaminatie van andere monsters. Ook mag het aanvraagformulier niet in de sealbag gestopt worden. Deze moet separaat bijgevoegd worden.

Documenteigenaar: DiCo BA
Versiedatum: 28-8-2020
Vervaldatum: 28-8-2023

Status: Definitief
Pagina 5 van 8

Defensie Ondersteuningscommando
Ministerie van Defensie

Contact met RIVM

Afspraak tussen Defensie en RIVM is, om miscommunicatie te voorkomen, slechts een aantal mensen contact mogen leggen met de dienstdoende viroloog van het RIVM. Dit contact betreft m.n. de afstemming t. a. v. afleveren testmateriaal en de terugkoppeling van testuitslagen. Vanuit staf EGB zijn dit [5.1.2e] en [5.1.2e]. Vanuit de G's zijn dit het HGC en praktijkmanager van de 5 testlocaties.

Adres: Antonie van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven

E-mailadres: [5.1.2e]@RIVM.NL

PCR testen kunnen afgegeven worden bij het RIVM. Hierbij is het van belang dat dit **altijd** van tevoren besproken moet zijn met de dienstdoende viroloog van het RIVM. Deze is bereikbaar via [5.1.2e].

Werkdagen (08.00 – 17.00): afgeven bij receptie (gebouw naast de slagboom)
Weekend/avond (17.00 – 8.00): afgeven bij bewaking (zelfde gebouw naast de slagboom)

Documenteigenaar: DiCo BA
Versiedatum: 28-8-2020
Vervaldatum: 28-8-2023

Status: Definitief
Pagina 6 van 8

Aanvraagformulier RIVM voor aanvraag PCR COVID-19

Dit formulier is te vinden op de EGB COVID-19 pagina via volgende link:

http://intranet.mindef.nl/docs/o/mages/Lab%20form%20RIVM_tcm4-1464062.pdf

Het is van belang dat het formulier volledig wordt ingevuld waarbij aanvullend op de gevraagde gegevens op het formulier ook de naam van het GC en het inzender nummer wordt vermeld. Ook het vermelden van de exacte afname datum en tijd is van belang i.v.m. de 'houdbaarheid' van de testuitslag. De eisen aan de 'houdbaarheid' verschillen per land.

Het RIVM beschikt al over de juiste emailadressen.

Inzendernaam	Inzendernummer	Emailadres SSL- post
GC Den Helder	10583	5.1.2e @mindef.nl
GC Garderen	10571	5.1.2e @mindef.nl
GC Havelte	10585	5.1.2e @mindef.nl
GC Oirschot	10568	5.1.2e @mindef.nl
GC Woensdrecht	10584	5.1.2e @mindef.nl

The screenshot shows a detailed form for requesting PCR COVID-19 tests. It includes sections for:

- Gegevens inzender:** Name, address, phone, fax, and email of the sender.
- Gegevens patiënt/naamloze:** Patient name, address, phone, and email.
- Aanvraag bacteriologie:** Request for Chlamydia PCR, including specimen type and collection date.
- Aanvraag parasitologie:** Request for various parasites like malaria, giardia, and cryptosporidium.
- Aanvraag virologie:** Request for various viruses including influenza, hepatitis, and HIV.

 The form also includes a section for 'Aanvraag voor PCR COVID-19' with specific instructions and checkboxes for different test types and specimen collection methods.

Defensie Ondersteuningscommando
Ministerie van Defensie

Testuitslagen

De testuitslagen kunnen opgezocht worden in de beveiligde omgeving van het RIVM. Het emailadres is het algemene emailadres van het GC. 5.1.2e [@mindef.nl](mailto:5.1.2e@mindef.nl)

Beveiligde e-mail- en documentaflevering

Inloggen

E-mailadres:

Wachtwoord:

Inloggen

[Wachtwoord vergeten?](#)

Documenteigenaar: DiCo BA
Versiedatum: 28-8-2020
Vervaldatum: 28-8-2023

Status: Definitief
Pagina 8 van 8